

Premieră în învățământul universitar – teologic : Inaugurarea *CENTRULUI DE STUDII BIBLICE* în Universitatea “ Babeș- Bolyai “

Pr. Stelian Tofană

În data de 14 Februarie 2003, în amfiteatrul “Eugen Lovinescu” al Universității “Babeș-Bolyai”, din Cluj-Napoca, a avut loc o **premieră** : **S-a inaugurat *Centrul de Studii Biblice***.

Ca orice eveniment cu statut de premieră și acesta a stârnit atât înainte de a se produce, cât și după aceea, reacții și întrebări din cele mai diferite : *Ce este Centrul de Studii Biblice și de ce era nevoie de înființarea sa ? Care sunt programele Centrului și cât sunt de realiste ? Pe ce se sprijină viabilitatea unui astfel de nucleu de cercetare și care vor fi specialiștii care vor lucra în el ? etc.*

Interesul creat în jurul evenimentului s-a reflectat, în primul rând, în prezența unui auditoriu numeros și foarte diversificat ca pregătire. Au fost de față: Consulul Statelor Unite ale Americii, prorectori, decani din Universitate, masteranzi din cadrul Facultăților de istorie și filosofie, Studii Europene, Teologie, reprezentanți ai diferitelor Centre culturale din Universitate, ai Presei și Massmedia, ai Societății Biblice Interconfesionale din România, ai Centrului “Areopagus” din Timișoara, preoți, studenți, alte personalități etc.

Festivitatea s-a deschis cu alocuțiunea Rectorului Universității “Babeș-Bolyai”, **Prof. Dr. Andrei Marga**, care a răspuns la cea mai acută întrebare legată de motivația înființării Centrului, prelegerea Domniei Sale purtând sugestiv titlul: **De ce înființăm Centrul de Studii Biblice al Universității Babeș-Bolyai ?**

Răspunsul s-a concentrat pe enumerarea a cel puțin 5 rațiuni care au stat la baza inițiativei Rectorului Universității “Babeș-Bolyai” de a înființa Centrul de Studii Biblice:

1. Prima rațiune se referă la *noua pondere a Bibliei* în căutarea de soluții în dialogul iudeo-creștin-islamic, în care studiul Bibliei este indispensabil.
2. A doua rațiune se referă la *noua pondere culturală a religiei*, având în vedere faptul că astăzi ne aflăm, potrivit concepției lui Jurgen Habermas în “epoca paralelității filosofiei și teologiei” .

3. A treia rațiune se referă la noua joncțiune dintre iudaism și creștinism.
4. A patra rațiune se referă la noul nivel de cunoaștere a Bibliei.
5. Ultima din cele 5 rațiuni invocate de Prof. Andrei Marga este cea referitoare la potențialul unic pe care îl oferă astăzi Universitatea “Babeș-Bolyai” pentru studii biblice, având în cadrul ei cele 4 facultăți de teologie – ortodoxă, greco-catolică, reformată și romano-catolică.

Mergând pe această linie de argumentare, Domnia Sa mai spunea : ” *Centrul de Studii biblice este unul de cercetări, în care investigația, probele, dialogul argumentativ contează. Teologii nu mai au nevoie să reducă religia la o lirie pur subiectivă sau la un ritual în sine, din moment ce a devenit limpede faptul că formele spiritului – religia, arta, filosofia – nu se dispun în succesiune, ci coabitează și conlucrează*”.

La cealaltă gamă de întrebări a răspuns **Pr. Prof Dr. Stelian Tofană**, directorul executiv al Centrului de Studii Biblice, care în alocuțiunea sa intitulată “*Centrul de Studii Biblice – prezentare, obiective, perspective-*” a făcut o prezentare în detaliu a motivației constituirii Centrului, a structurii sale organizatorice, dar mai ales a obiectivelor programului de cercetare care vor sta în sarcina membrilor acestuia.

Subliniind caracterul de premieră a evenimentului, Părintele Stelian Tofană afirma: “*Universitatea “Babeș-Bolyai” este singura Universitate din Europa, dacă nu chiar din lume, care a creat în interiorul ei o “instituție” în care să se analizeze la nivel de cercetare științifică interconfesională – Revelația. Și această instituție este Centrul de Studii Biblice. Din acest punct de vedere evenimentul de azi este fără precedent în cultura și istoria Universităților și a științei teologice din România*”.

În ceea ce privește *structura organizatorică* a Centrului, nucleul acestuia este format din bibliștii celor 4 Facultăți de teologie din cadrul Universității “Babeș-Bolyai” dar putând fi cooptați în rândul acestora și alți specialiști din sfera de cercetare și investigație biblică, precum doctori, doctoranzi și chiar masteranzi, care s-au remarcat sau se remarcă prin rezultate performante de specialitate. Între membrii CSB pot accede și alți cercetători, din alte domenii de cercetare științifică, dar cu preocupări adiacente științelor biblice: filologi, istorici, filosofi, sociologi, psihologi etc”.

Centrul dispune de birouri și de o Bibliotecă (în curs de constituire), iar un documentarist asigură serviciile curente ale Centrului. Finanțarea Centrului se face din resursele Universității “Babeș-Bolyai”, din granturi și sponsorizări obținute de Centru.

Cât privește **tematica de cercetare a Centrului de Studii Biblice și obiectivele activității științifice** a acestuia, sunt de remarcat următoarele:

CSB va desfășura un dialog strict academic și fondat pe argumente științifice, reflectând spiritul ecumenic promovat de UBB.

Aria de desfășurare a activității Centrului de Studii Biblice se va dezvolta în următoarele direcții-obiectiv:

A- Programe de cercetare de lungă durată:

1. Realizarea unei serii de **Comentarii biblice interconfesionale** de genul EKK (Evangelisch- Katolischer Kommentar)

Realizarea unui astfel de Comentariu va constitui o premieră pentru teologia biblică românească. Proiectul se va extinde pe o perioadă de timp de cel puțin 10 ani și va atrage în desfășurarea lui teologi nu numai din țară, ci și din străinătate.

2. Editarea unei **Biblie comentate** de genul TOB (Traduction oecumenique de la Bible)

Având în vedere faptul că până la apariția Bibliei jubiliare a Sf. Sinod, editată și adnotată de Arhiepiscopul Bartolomeu V. Anania, edițiile critice ale textului sfânt, în limba română, nu cunosc o astfel de ediție, noutatea, grandoarea și utilitatea proiectului se impune de la sine.

Realizarea acestui proiect se va face în colaborare cu membrii Societății Biblice Interconfesionale din România (SBIR).

3. Alcătuire și editare de **dicționare, cursuri și gramatici practice, enciclopedii biblice, arheologii, etc.**

În această direcție de cercetare se va aborda, cât se poate de repede, problema realizării unui **Dicționar de Spiritualitate Biblică** (al autorilor), primul de acest gen în cultura românească, care va face o inventariere a bibliștilor români, o analiză a direcțiilor lor de cercetare, precum și a interferențelor culturale internaționale și interconfesionale, și chiar interetnice, care se reflectă în tematicile abordate, făcându-se astfel o analiză a stadiului cercetării biblice românești pe diferite segmente ale istoriei.

Tot în acest cadru de cercetare se va urmări realizarea unui *compendiu de Istoria limbii ebraice biblice; Istoria scrisului ebraic; a Caietelor practice de Lb. Ebraică biblică*.

B. Programe de durată medie sau scurtă

1. Elaborarea de *Proiecte de cercetare și Granturi* în conformitate cu cerințele naționale și europene în vederea obținerii de resurse financiare proprii;
2. Realizarea de *parteneriate interne și internaționale* cu marile instituții de profil, în special cu *United Bible Society* și *Studiorum Novi Testamenti Societys (SNTS)*, în care societăți, câțiva dintre bibliștii români, sunt membri activi.
3. Formarea unei *biblioteci de specialitate* în cadrul Universității “Babeș-Bolyai”.
3. Publicarea unui *Buletin informativ* semestrial : “**Theologia biblica**” și a unei reviste de specialitate, într-o limbă de circulație internațională (engleză, germană, franceză, italiană) intitulată “**Sacra Scripta**” și care va fi prima revistă de specialitate din spațiul biblic românesc care va face cunoscute rezultatele cercetării biblice din Universitatea noastră în spații ale cercetării biblice contemporane de referință.
4. Amintim în acest context și programul grantului condus de Pr. Conf. Dr. Ioan Chirilă, intitulat: “**Biblie și multiculturalitate în Transilvania în secolele XVI – XX**” , la care lucrează deja, la fel, o parte din membrii CSB, proiect care se va derula sub egida CSB.

Dacă toate aceste programe vor fi îndeplinite, Centrul de Studii Biblice din Universitatea Babeș-Bolyai nu va mai fi un Departament de cercetare, ci se va transforma într-o **Școală Biblică**, de referință, unică în spațiul universitar european.

Dacă toate acestea se vor realiza va depinde numai de specialiștii care vor fi angajați în dezvoltarea și finalizarea programelor, de seriozitatea lor, de exigența, în primul rând cu ei înșiși, dar nu în ultimul rând de felul cum vor ști să ceară ajutorul Celui mai presus de noi, și fără de Care nu putem face nimic, nici unul: nici eu și nici tu, iubite cititor !!